جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران | صاحب‌امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

شاپا: ISSN1735-3637
پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ | دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ | کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ | سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ | تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

دوشنبه ۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ | ۲۳ رمضان ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ودوم - شماره ۶۲۰۰ | استان تهران و البرز ۳۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۵۰۰ تومان | Monday - April 25th, 2022 |

حدیث

امام رضا(ع)

سرآغاز خداپرستی، شناخت اوست.

التوحید

واحه

او صبر خواهد از من، بختی که من ندارم
من وصل خواهم از وی قصدی که او ندارد

شهریار

اوقات شرعی امروز

اذان ظهر: ۱۳/۰۲ | غروب آفتاب: ۱۹/۴۶
اذان مغرب: ۲۰/۰۵ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۶
اذان صبح(فردا): ۴/۴۷ | طلوع خورشید(فردا): ۶/۱۸

دعای روز بیست و سوم ماه رمضان

اللهمّ اغسِلْنی فیهِ من الذُّنوبِ، وطَهِّرْنی فیهِ من العُیوبِ، وامْتَحِنْ قَلْبی فیهِ بِتَقْوَی القُلوبِ یا مُقیلَ عَثَراتِ المُذْنِبین.

خدایا بشوی مرا در این ماه از گناه و پاکم‌نما در آن از عیب‌ها و آزمایش کن دلم را در آن به پرهیزکاری دل‌ها ای چشم‌پوش لغزش‌های گناهکاران.

امروز در تاریخ

- سالروز عملیات طبس/ ۱۳۵۹
- سالمرگ بیژن ترقی، شاعر و ترانه‌سرا/ ۱۳۸۸
- سالمرگ امیرحسین فردی، نویسنده و روزنامه‌نگار/ ۱۳۹۲
- زادروز سهراب پورناظری، نوازنده و آهنگساز/ ۱۳۶۲

عبور و مرور

انتظار ۲۰ ساله یک امضا

نشست عشق آباد ناکام ماند

میزان فروش فیلم‌های روی پرده هم خودش سنجه دیگری از وضعیت ۲۰ سال پیش است، برای نمونه باید بدانیم پرفروش‌ترین فیلم ۲۰ سال پیش در چنین روزی فیلم «من ترانه ۱۵ سال دارم» بوده که جام جم نوشته با ۱۵۳ میلیون تومان همچنان در صدر فروش قرار دارد!

یک کارشناس مسکن هم به جام جم آن روزها گفته بازار مسکن همچنان سردرگم است اما قیمت‌ها بالا می‌رود.

جالب این‌که همین چند روز پیش حرف از مشکلات ناتمام جامعه پرستاری بوده است اما جام جم ۵ اردیبهشت سال ۸۱ هم خبری منتشر کرده که نشان می‌دهد همان سال پرستاران در انتظار امضای وزیر بهداشت بوده‌اند تا کمبودهای این قشر جبران شود؛ انتظاری که ۲۰ سال به طول کشیده است.

عکس یک روزنامه هم مربوط به حمله رژیم صهیونیستی به فلسطین است. این بار یونیسف به صورت رسمی خبر داده از ابتدای انتفاضه ۱۴۰۰ کودک فلسطینی جان باخته‌اند. شقاوت‌های اسرائیل هم ناتمام است.

عکس روز

موضوع آلودگی منابع طبیعی محدود به کشورمان نیست این عکس گتی ایمیجز قویی را در بلگراد صربستان نشان می‌دهد که در حاشیه دانوب میان زباله‌ها نشسته است

چهره روز

چرا رفتار نواک جوکوویچ، نفر اول تنیس جهان عجیب است؟

آقای ضدجریان

رکورددار صدرنشینی در صدر فهرست بهترین‌های تنیس جهان است، به این معناکه بیشترین زمان را در تاریخ این ورزش، نفر اولین بوده است. تا همین چند ماه پیش هم صاحب بیشترین قهرمانی گرند اسلم جهان بوده است، اگر اتفاقات عجیب ملبورن هم پیش نمی‌آمد چه‌بسا او به تنهایی صاحب بیشترین قهرمانی گرند اسلم جهان بود اما آیا ما «نواک جوکوویچ» یا همان «نوله» را با این قهرمانی‌ها به یاد می‌آوریم؟ پاسخ، یک نه قاطع است. چیزی که از نوله حداقل در دو سال اخیر به یادمان می‌آید اینهاست؛ ضربه ناخواسته‌اش با توپ به خط نگهدار در سال گذشته و اخراجش از گرند اسلم آمریکا، سر باز زدن عجیبش از تزریق واکسن، برگزاری تورنمنت دوستانه به همراه تنیسورهای دیگر در اوج فراگیری کرونا در بلگراد و ابتلای بسیاری به این بیماری و البته اخراجش از استرالیا به دلیل آنچه دروغگویی در ارتباط با تزریق واکسن گفته بود. آمارهای رسمی موجود می‌گوید در طول ۲۰ سال بازی نواک جوکوویچ، در همه ورزشگاه‌ها ۷۰ درصد جمعیت علیه او بوده‌اند، آن هم فارغ از این‌که چه کسی در برابر اوست! او در هر بازی (به جز در بلگراد که زادگاهش است) هیچ حمایتی نمی‌شود اما حالا او به تنهایی توانسته صدر جدول را دوباره پس بگیرد. او سلطان بلامنازع ضدجریان بودن است، این قصه نه تنها او را تحلیل نمی‌برد بلکه به او قدرت می‌دهد. جوکوویچ پس از بیش از ۱۰۰ روز بازی نکردن به میدان بازگشته، دوباره جام قهرمانی گرفته و دوباره از این قهرمانی شادمان است.

اتفاق روز

سقوط امیدوارکننده آمارهای کرونا

بعد از ۲۶ ماه، مرگ‌های ناشی از کرونا به عدد ۱۳ رسید

مریم خباز
جامعه

بعد از ۲۶ ماه کلنجار رفتن با کرونا، بعد از این که به دفعات این ویروس پشت‌مان را به خاک مالید چند روزی است به نظر می‌رسد ابرهای تیره و تار دارد از آسمان سلامت کشور کنار می‌رود و آفتاب سلامتی دوباره درخشیدن می‌گیرد. در ۲۴ ساعت منتهی به ظهر دیروز یک عدد کم سابقه در شناسایی بیماران مبتلا به کرونا در کشورمان ثبت شد، عدد ۵۲۸ بیمار از ۳۰ بهمن سال ۱۳۹۸ که شروع کرونا در کشور بود، کم سابقه است.

این تعداد مبتلا اگر به تعداد ۳۲ استان کشورمان تقسیم شود به این معنی است که به طور میانگین سهم هر استان از ابتلای روزانه به ۱۶ نفر رسیده که عددی امیدوارکننده است. تعداد مرگ‌های روزانه نیز نزولی دلپذیر یافته به طوری که از ظهر روز جمعه تا ظهر شنبه فقط ۱۳ هموطن در سراسر کشور مغلوب بیماری شدند و جان باختند که این نیز در ۲۶ ماه اخیر سابقه نداشته است.

این که اکنون تنها دو شهر قرمز کرونایی در ایران وجود دارد، این که فقط ۴۸ شهر رنگ نارنجی دارند و رنگ ۷۵ شهرستان نیز آبی شده است حاصل همین کاهش بی‌سابقه بیماری در کشورمان است.

اگر با همین دست فرمان پیش برویم و ساده انگاری، ما را به چاه ویل بی‌مبالاتی نیندازد ۳۲۳ شهری که اکنون چهره زرد کرونایی دارند نیز به تدریج آبی می‌شوند و شاید به همین زودی‌ها خبر خوش آهنگ مرگ و میرهای صفر را نیز بشنویم.

البته با این که اوضاع کم‌کم دارد وفق مراد می‌شود و دغدغه کرونا دارد یواش یواش از سبد دغدغه‌هایمان کم می‌شود در همین ۲۴ ساعتی که درباره‌اش حرف زدیم ۱۳۶ هموطن به سبب عوارض ناشی از کرونا در بیمارستان‌ها بستری شدند که این خود، زنگ خطر است.

این که تقریبا یک چهارم مبتلایان در یک روز نیاز به بستری پیدا کنند یعنی خطر کرونا هنوز جدی است و جدی‌تر از آن رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی در کنار تکمیل واکسیناسیون است که تنها اسلحه ما در برابر این بیماری محسوب می‌شود، مخصوصا سویه امیکرون که با زیرشاخه‌های خطرناکش هنوز روی کره زمین در حال جهانگردی است.

حاشیه روز

اولین دلیل مرگ کودکان و نوجوانان آمریکایی چیست؟

تفنگ‌بازی مرگبار

وقتی از علل مرگ کودکان حرف می‌زنیم، ذهن تربیت‌شده ما ناخودآگاه و سرراست به گزاره سطح پایین بهداشت عمومی می‌رود، به عنوان مثال به کشورهایی همچون افغانستان یا کشورهای محروم آفریقایی اشاره می‌کنیم اما گزارش تازه و تکان‌دهنده‌ای منتشر شده که نشان می‌دهد دلیل اول مرگ کودکان و نوجوانان در کشور آمریکا نه سطح بهداشت و نظام ناقص سلامت بلکه شلیک با اسلحه است! این گزارش را مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها آمریکا (سی‌دی‌سی) منتشر کرده و نشان می‌دهد بیش از ۴۳۰۰ کودک و نوجوان آمریکایی در سال ۲۰۲۰ بر اثر جراحات ناشی از سلاح گرم جان داده‌اند. گرچه خودکشی با اسلحه هم بخشی از این آمار بوده است اما قتل با سلاح گرم بزرگ‌ترین سهم را در شکل‌گیری این آمارها داشته است. در آمریکایی که حدود ۳۴۰ میلیون جمعیت دارد، بیش از ۳۹۰ میلیون قبضه سلاح گرم در مالکیت خصوصی افراد حقیقی قرار دارد یعنی بیش از یک سلاح برای هر یک آمریکایی!

خبر روز

ماجرای تلف شدن پلنگ رها در قائمشهر چه بود؟

دلیل مرگ، زنده‌گیری!

حضور یک پلنگ در خیابان‌های قائمشهر عجیب نیست. وقتی با گسترش شگفت زمین‌خواری‌ها، معدن‌کاوی‌ها، تعرضات و تصرفات منابع طبیعی به محدوده قلمرو زیستی این حیوانات وارد می‌شویم، دیگر این اتفاق چندان عجیب نیست. ماجرا از دیروز صبح و به‌واسطه انتشار ویدئویی از سرگردانی پلنگی در خیابانی در قائمشهر آغاز شد، اولین سؤال این بود که پلنگ در شهر چه می‌کند؟ واکنش ابتدایی و البته شتابزده سازمان محیط‌زیست قائمشهر جالب توجه است. یوسف رضایی، مدیر روابط عمومی اداره محیط‌زیست شهرستان قائمشهر خیلی زود اعلام کرد: «شواهد نشان می‌دهد این پلنگ در خانه کسی بوده و از خانه فرار کرده است.» فرار پلنگ از ویلای یک قاچاقچی به پیوست ویدئو شد گزینه اولیه حضور پلنگ در شهر. اما ماجرای حسرت برانگیز مربوط به دلایل حضور پلنگ نبود چراکه اعلام شد پس از چهار ساعت تعقیب و گریز که بنا به اخبار رسمی حتی باعث آسیب‌دیدگی دو نیروی انتظامی هم شد، پلنگ رها در خیابان زنده‌گیری شد. خیلی زود ویدئوی تازه‌ای از حضور پلنگ هراسان در قفس مربوط به سازمان محیط‌زیست هم منتشر شد و این بار سازمان محیط‌زیست فاتحانه از «زنده‌گیری پلنگ با دارت» خبر داد اما به ساعت نکشید که خبر آخر هم خیلی زود رسانه‌ای شد، خبری که حکایت از تلف شدن پلنگ داشت! در میانه حرف‌های مسؤولان محیط‌زیست هم دلایل تلف شدن نهان است، آنها می‌گویند: «به‌واسطه آسیب‌هایی که قبل از زنده‌گیری برای جلوگیری از آسیب زدن پلنگ به مردم به این جانور وارد شده بود، پلنگ تلف شد.» در فهرست مرگ حیات‌وحش ایران دوباره باید علت مرگ را «زنده‌گیری» ثبت کنیم، تناقض تلخ و گزنده‌ای که تکرار می‌شود.

اتفاق روز

آیا استفاده از واژه‌های انگلیسی نشانه فرهیختگی است؟

آیلتس بگیرید و کافه بروید

رمزگردانی بین دو زبان هنگام حرف زدن، در بعد اجتماعی، نتیجه تماس اجتماعی یک گروه زبانی با گروه زبانی دیگر و در بعد فردی، نتیجه دوزبانه بودن یا چندزبانه بودن فرد است. اما این ویژگی همانی است که می‌شود در منوی کافه‌های شهر و البته گفتار بسیاری دید؟ این که پیشخدمتی در یک رستوران به جای استفاده از کلمه بشقاب از واژه «پلیت» استفاده کند به معنای سطح بالا بودن رستوران مورد نظر است؟ یا اگر در کافه‌ای با واژه «لته ویت فرایدمارشملو» روبه‌رو شدید باید بدانید همان شیرقهوه با قارچ سوخاری در انتظارتان است. این قصه معمول کافه‌های شهر است که البته محدود به این صنف نیست و در آرایشگاه‌ها و کسب‌وکارهای آنلاین هم به‌وفور دیده می‌شود اما آیا تفاخر به استفاده از معادل‌های انگلیسی به معنای فرهیختگی آدم‌هاست؟ به زبان آمیخته حرف زدن در شرایط اجتماعی مختلف ممکن است باعث انگ‌های اجتماعی به گوینده باشد یا برعکس احترام‌آمیز باشد. به‌عنوان مثال در دوره‌هایی از تاریخ ایران، تحصیلکردگان فرنگ وقتی در فارسی خود از انگلیسی و فرانسه استفاده می‌کردند احترام اجتماعی کسب می‌کردند که ناشی از احترام به تحصیلکردگان به‌ویژه در جامعه‌ای بود که جمعیت بی‌سواد و کم‌سواد یا بدون تحصیلات دانشگاهی در آن بالا بود اما حتی آنان هم حدی از واژگان خارجی را حفظ می‌کردند که مفاهمه برقرار شود و اگر برقرار نمی‌شد به ناچار فارسی کلمات جایگزین می‌شد. امروز دیگر آن برتری اجتماعی کم‌رنگ‌تر شده و از طرفی حفظ هویت ملی پررنگ‌تر. از این رو گفتمان دیگری ظهور کرده که در آن آمیختگی فارسی با انگلیسی نه تنها برتری اجتماعی برای فرد گوینده ایجاد نمی‌کند بلکه در این گفتمان انگ خودباختگی فرهنگی به او داده می‌شود.

اعداد روز

۱۴۳

۵۱ درصد

اعلام هفتگی میزان درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی توسط وزارت بهداشت می‌تواند سنجه مناسبی برای مقایسه ما در ارتباط با فراگیری کرونا باشد. تازه‌ترین آمار وزارت بهداشت که همین دیروز منتشر شد نشان می‌دهد میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی، همچنان پایین و بالغ بر ۵۱/۸۱ درصد بوده است. به گواه این آمارها بیشترین میزان رعایت در کرمانشاه با ۶۷/۲۳ درصد و کمترین میزان رعایت هم در هرمزگان با ۴۶/۰۵ درصد بوده است.

۳۶ درصد

موجودی سدهای تهران آب رفته و آب ذخیره پشت آنها دوباره نسبت به سال گذشته کمتر شده است. محمد شهریاری، مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آبی و برقابی شرکت آب منطقه‌ای تهران گفته است، وضعیت ورودی آب به سدهای تهران از ابتدای فروردین ماه تا سی‌ام فروردین، ۱۹۴ میلیون مترمکعب بوده که این میزان در فروردین ۱۴۰۰، بالغ بر ۳۰۲ میلیون مترمکعب بود که متأسفانه شاهد کاهش ۳۶ درصدی ورودی آب در سدهای پنج‌گانه تهران هستیم.

۳۸ میلیون مشترک

برمبنای به‌روزترین آمار منتشر شده در آمارنامه ماهانه صنعت آب و برق، پایش وضعیت مشترکان برق بیان‌کننده وجود ۳۸ میلیون و ۶۱۸ هزار مشترک در پنج بخش مشترکان خانگی، مشترکان عمومی، مشترکان کشاورزی، مشترکان صنعتی و مشترکان تجاری است. براین مبنا ۳۰ میلیون و ۸۸۶ هزار مشترک از تعداد مذکور مرتبط با مشترکان خانگی است که نسبت به سال گذشته با رشد ۲/۴ درصدی مواجه شده است.

پیشنهاد روز

یک نمایشگاه؛ نامحدود

سینما در دوران ما به محاق رفته و گم شده است. غرق شده‌ایم در سریال و لم دادن در کاناپه و قضاوت شخصیت‌ها؛ شخصیت‌های خیالی و خیال‌انگیز، دور شده و تباه شده به نفع ابزارهای دیجیتال، سینمای بزرگان و محو شدن در تصویر تنومند پرده، بازیگران بزرگ و البته چشم‌ها. در نقاشی‌های «صبا صفا» چشم‌ها روح را مدیریت می‌کنند و صدای روح از همین چشم‌ها بلند است. «نامحدود» عنوان نمایشگاه نقاشی صبا صفا است که تا ۱۳ اردیبهشت در گالری ثالث برپاست.

یک مستند؛ این پیکان

خودروی پیکان برای جامعه ایرانی تنها یک خودرو نیست، یک خاطره جمعی گسترده در ذهن چند نسل از ایرانیان است. مستند «این پیکان» مستندی درباره خودروی پیکان و سرنوشت آن در ایران است. پیکان در طول دهه‌ها برای بسیاری از خانواده‌های ایرانی همچون عضو مهمی از خانواده مطرح بوده و البته هستند افرادی که هنوز هم آن را خودرویی به درد نخور می‌خوانند. این مستند ساخته شاهین آرمین و سهراب دریابندری است.

یک کتاب؛ جاسوسی که سقوط کرد

کتاب، ماجرای شگفت‌انگیز داماد جمال عبدالناصر است که جاسوس موساد شد. کتاب آرون برگمان نمونه دقیق پیگیری هوشمندانه روزنامه‌نگارانه است؛ کسی که ردپاها را از خلال نگفته‌ها پیدا می‌کند و با کشفش جهان عرب را تکان می‌دهد. این قصه خیانتی است که با واژه‌های انساندوستانه بزک شده؛ ماجرایی که تاوانش برای کشورهای عربی سال‌ها سرشکستگی است. این داستان اطلاعاتی-جاسوسی و فرجام غریب آن البته که همواره محل مناقشه بوده است. کتاب را نشر ماهی با ترجمه مهدی نوری منتشر کرده است.